

Pla d'organització de Centres per altes Temperatures (POCAT)

Escola Lloret

ESCOLA LLORET

Sants, 99,-Barcelona-
Tel / Fax: 93.332.99.43

[web:escolaloret.cat](http://web.escolaloret.cat)

e-mail: esc-lloret@xtec.cat

PLA D'ORGANITZACIÓ DE CENTRES PER ALTES TEMPERATURES

1. Introducció

Darrerament, les altes temperatures són un fenomen que es va repetint amb una certa freqüència en el nostre entorn mediterrani i que podrien emmarcar-se en el conjunt de fenòmens complexos que s'agrupen sota el concepte de canvi climàtic.

Per això, a banda de les accions educatives relacionades amb la sensibilització i la sostenibilitat ambiental, és del tot necessari considerar les importants repercussions d'aquests tipus de fenòmens sobre la comunitat educativa, posant especial atenció en l'alumnat menor de cinc anys i/o l'alumnat que presenti alguna malaltia crònica o discapacitat.

El POCAT donarà a conèixer les pautes comunes d'accions per reduir l'impacte sobre la salut dels membres de la comunitat educativa a conseqüència d'episodis d'altres temperatures. També inclou el conjunt de mesures organitzatives encaminades a neutralitzar o minimitzar les conseqüències d'aquests fenòmens.

2. Actuacions del POCAT

2.1 Consideracions prèvies

- ❖ Descripció del centre educatiu pel que fa a espais.

		Edifici 1	Edifici2	Edifici3
Nom: ESCOLA LLORET		SANTS, 99	SANTS, 97	

Superfície construïda aproximada (en m ²)		663	429	
Estructura ⁽³⁾	Metàl·lica	☐	☐	☐
	De formigó	☐	☐	☐
	D'obra	☒	☒	☐
	Altres	☐	☐	☐
Nombre de plantes:	5	2		
Edifici 1 = Ed. Infantil (I3 – I4 –I5) + Ed Primària (1r fins a 6èP)				
Edifici 2 = Ed. Infantil (Llar d'Infants) + Sala psicomotricitat				

Espai pati- magatzem-cuina-menjador-

EDIFICI 1

Planta baixa

Secretaria
Lavabo
Sala de professors

Planta Entresol

Despatx direcció
Biblioteca
Magatzem
Lavabo
Vestidor

Planta PRIMERA

Aules
Menjador
Cuina
Pati
Lavabos

Planta SEGONA

Aules
Lavabo

Planta TERCERA

Aules
Lavabo
Sala caldera
Pati

EDIFICI 2

Planta PRIMERA

Aules

Planta SEGONA

Sala de psicomotricitat

Lavabo

Aula auxiliar

❖ Ubicació del centre educatiu

L'escola Lloret es troba al barri de Sants dins el districte Sants-Montjuïc de la ciutat de Barcelona. Els ensenyaments que s'imparteixen actualment l'escola són: Ed. Infantil de 0 a 6 anys (Llar d'Infants - Parvulari) i Ed. Primària de 6 a 12 anys.

La seva seu és a Barcelona al carrer de SANTS, 99-97, districte postal 08014. Districte municipal III.

Telèfon: 93.332.99.43

Fax: 93.332.99.43

E-mail: esc-lloret@xtec.cat

Web: escolalloret.cat

Centre concertat amb la Generalitat de Catalunya.

Codi centre: 08006477

- ❖ Activitats i serveis complementaris : menjador, permanència, futbol, vòlei, dansa.
- ❖ Supervisió dels espais i instal·lacions dels centres per identificar els espais més frescos i amb millors condicions d'habitabilitat. Annex 1
- ❖ Si es preveu algun tipus d'activitat extraescolar o activitat en espais exteriors del centre, caldrà parar especial atenció en el fenomen meteorològic, per valorar si cal modificar-la o cancel·lar-la en cas que s'activi el pla d'organització de centre. .

- ❖ Es podran incorporar en el pla de formació activitats dirigides al professorat i la resta de membres de la comunitat educativa, sobre procediments a seguir i les bones pràctiques més adequades enfront les altes temperatures.
- ❖ Els models de comunicació d'inici es mantindran revisats i actualitzats per a la utilització immediata en cas que sigui necessari.

2.2 Inici i adopció de mesures organitzatives

2.2.1 Període

L'inici del POCAT té caràcter estacional i amb caràcter general es podrà iniciar de l'1 de maig al 31 de juliol i de l'1 de setembre al 15 d'octubre. Es podrà avançar o posposar en funció de les condicions meteorològiques d'altres temperatures o si així es determina.

2.2.2 Criteris per a l'inici

A partir de la predicció de l'Equip de Predicció i Vigilància del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), el Departament d'Educació comunicarà als centres educatius, mitjançant l'aplicació de missatgeria instantània Telegram, la previsió de temperatures de la zona climàtica corresponent a cada servei territorial quan es prevegi la superació dels llindars "calor escoles".

Barcelonès	Barcelona	30	34.0
------------	-----------	----	------

A partir de la recepció d'aquest avís, la direcció del centre educatiu, si ho considera oportú, iniciarà el seu POCAT. En cas que decideixi iniciar-lo, comunicarà a les famílies de l'alumnat les mesures organitzatives descrites en els apartats següents, que durà a terme mitjançant el model de comunicació establert a l'annex 2.

2.2.3 Aplicació de mesures organitzatives determinades pel Departament d'Educació.

Davant de situacions d'altres temperatures i amb l'objectiu de reforçar en aquestes circumstàncies una atenció adequada, la protecció i el benestar de tots els membres de la comunitat educativa, es podran adoptar les mesures següents, que es podran graduar o moderar en funció de l'evolució de les condicions climàtiques.

Mesures generals dels edificis educatius

- ❖ Durant les hores de sol, sempre que sigui possible, s'abaixaran les persianes de les finestres on el sol toca directament.
- ❖ Es mantindrà, si és possible, la ventilació natural creuada.*

- ❖ S'incrementarà la ventilació natural i/o forçada durant la jornada laboral sempre que la temperatura interior sigui superior a la temperatura exterior.
- ❖ Quan les condicions de seguretat ho permetin, s'obriran les finestres del centre a primera hora del matí.
- ❖ Quan sigui possible, es reduirà al mínim l'ús de la il·luminació elèctrica.
- ❖ Es farà ús dels ventiladors a les aules.
- ❖ En els espais exteriors s'utilitzaran les zones d'ombra disponibles o s'evitarà fer-hi activitats durant les hores de màxima insolació (de 12 a 16 h).
- ❖ S'evitarà fer activitats en espais tancats amb temperatures molt altes (sala de psicomotricitat, aules tancades, etc.).

Mesures generals de protecció, seguretat i benestar dels membres de la comunitat educativa

- ❖ A l'exterior, s'evitarà estar al sol i es recomanarà portar gorra o barret i un ventall.
- ❖ S'aplicaran les mesures de protecció solar. Posar-se crema solar 20 minuts abans d'anar al centre i regularment al llarg del dia. És aconsellable factor de protecció 30 o superior a les zones cutànies exposades al sol.
- ❖ Es beurà regularment aigua fresca encara que no es tingui set (un got cada 15 o 20 minuts). No esperarem a tenir set per veure i n'oferirem amb freqüència a l'alumnat, especialment als infants més petits.

Mesures generals organitzatives als centres educatius

- ❖ S'evitarà, en la mesura que sigui possible, fer activitats als espais més calorosos, i si cal traslladarem els alumnes a altres espais o instal·lacions del centre educatiu que resultin més frescos o ombrejats per fer-les.
- ❖ A criteri de l'equip directiu, dins de l'horari lectiu s'ajustaran les diferents activitats a les circumstàncies meteorològiques. S'evitarà fer les tasques de més activitat física a les hores més caloroses del dia i es procurarà fer-les en espais ombrejats o, si s'escau, suprimir-les.
- ❖ Es reduirà l'activitat física, sobretot a l'aire lliure durant la franja horària amb temperatures més altes (entre les 11 i les 16 hores). Es planificaran les tasques més pesades per a les hores de menys calor.
- ❖ Es programaran excursions i/o activitats en espais que disposin d'unes condicions climàtiques més favorables durant els dies de més calor.
- ❖ En la realització de les activitats, s'identificarà i es parerà especial atenció a les persones més vulnerables i als grups de risc:

- Persones amb discapacitats físiques o psíquiques i limitacions de mobilitat.
- Persones amb malalties cròniques (hipertensió arterial, diabetis, malalties cardiovasculars, malalties respiratòries, malaltia pulmonar obstructiva crònica, malalties renals o altres persones que prenen medicaments especials).
- Dones embarassades.
- Alumnes d'educació infantil.

Mesures específiques organitzatives als centres educatius

Activitats lectives:

- ❖ Es podrà flexibilitzar la distribució horària de les activitats amb la finalitat d'adaptar-nos a les circumstàncies d'altres temperatures.
- ❖ Les faltes d'assistència motivades per les altes temperatures es podran considerar justificades sempre que hagin estat comunicades per la família de l'alumne o alumna.
- ❖ Es podrà permetre, a criteri de la direcció del centre, la sortida de l'alumnat a requeriment de les famílies, d'acord amb l'organització prèvia i els horaris de sortida que el centre estableixi a aquest efecte.

Activitats complementàries:

Es revisarà la programació i les condicions de realització de les activitats complementàries per, si cal, modificar-les o suprimir-les segons el criteri de protecció de tots els membres de la comunitat educativa.

Serveis complementaris:

- ❖ La prestació del servei complementari de menjador escolar es mantindrà segons les condicions i els horaris establerts.
- ❖ En cas que al centre hi hagi treballadors amb factors personals considerats de més risc davant la calor, segons definició del Ministeri de Sanitat, s'extremaran les mesures indicades.

Les mesures organitzatives s'adoptaran sense alterar l'horari general del centre. L'alumnat restarà al centre atès pel professorat, fins que finalitzi la jornada lectiva.

2.2.4 Finalització

La direcció del centre, si s'escau, serà qui donarà per acabades les mesures organitzatives. Es comunicarà a les famílies de l'alumnat la finalització que durà a terme mitjançant el model de comunicació establert a l'annex 3.

Com a mesura de seguiment, es podran fer avaluacions periòdiques per conèixer la utilitat del POCAT al centre i per assegurar-ne l'eficàcia i l'operativitat en el seu context específic..

2.2.5 Avaluació del POCAT

Amb la finalitat de conèixer la utilitat del pla d'organització de centre i d'aquesta manera assegurar-ne l'eficàcia i l'operativitat en el seu context específic, es faran avaluacions de l'aplicació en funció dels resultats obtinguts amb la periodicitat de dos anys..

Els principals aspectes que caldrà avaluar són:

- ❖ Valoració de l'actuació dels membres de la comunitat educativa i especialment del professorat en relació amb l'atenció a l'alumnat, en aquestes circumstàncies.
- ❖ Comprovació de l'eficàcia de les mesures organitzatives previstes.
- ❖ Grau d'adequació de les instal·lacions i dels recursos utilitzats.

3. Actuacions en cas d'esgotament per calor o de cop de calor

L'esgotament per calor és un estadi previ al cop de calor, per la qual cosa cal reconèixer-lo a fi de prevenir una situació més greu. En els infants i joves, els símptomes inclouen sudoració excessiva, sensació de calor sufocant i de set intensa, sequedat a la boca, rampes musculars, esgotament, cansament o debilitat.

Davant d'aquests símptomes en un període de temperatures elevades, cal traslladar la persona afectada a un lloc més fresc i fer-li beure aigua (és important que l'aigua o els líquids utilitzats per refredar la persona no siguin gaire freds).

Els símptomes més freqüents d'un cop de calor inclouen, entre d'altres, un augment de la temperatura corporal superior a 40 °C; mal de cap; nàusees i vòmits; pell envermellida, calenta i sense suor; respiració i freqüència cardíaca accelerades, i alteracions de l'estat mental o del comportament, com ara confusió, irritabilitat o deliri.

En cas de cop de calor, a més de les mesures anteriors, cal avisar urgentment els serveis d'emergències (112).

4. Coordinació del POCAT

Serà l'equip directiu qui decidirà les actuacions de consideracions prèvies, inici i finalització de les mesures organitzatives, així com la relació d'agents i administracions externes al centre educatiu que han de tenir informació de la seva aplicació.

5. Difusió del POCAT

Es farà difusió del pla d'organització de centre mitjançant la publicació al web.

Annex 1. Taula de control. Identificació d'espais més frescos i amb millors condicions d'habitabilitat	
Al centre hi ha aules a les quals no els toca el sol.	✓
Al centre hi ha aules amb persianes o lamel·les que permeten enfosquir els espais.	✓
Al centre hi ha finestres practicables (làmines, abatibles, etc.) que permeten una bona ventilació.	✓
Al centre hi ha arbres i zones d'ombra natural.	✓
Hi ha tendals o porxos en algun espai exterior del centre.	✓
Al centre hi ha fonts o punts d'aigua tant a l'interior com a l'exterior del centre.	✓
Al centre hi ha aules o espais climatitzats.	
Especifiqueu quins:	
A prop del centre hi ha zones verdes o parcs.	✓
A prop del centre hi ha espais municipals que minimitzen l'impacte de la calor:	
piscina	✓
pavellons	
biblioteca	✓
casal de cultura	
centres cívics	✓
altres	

Annex 2. Comunicat a les famílies de l'alumnat

Inici del pla d'organització de centre davant d'altres temperatures

Davant l'avís oficial d'altres temperatures a la zona geogràfica on s'ubica el nostre centre educatiu i tenint en compte les previsions meteorològiques per als pròxims dies, es comunica a les famílies de l'alumnat l'inici del pla d'organització de centre davant altres temperatures (POCAT).

A conseqüència d'aquesta situació, i amb la finalitat de procurar el benestar, la seguretat i la protecció dels membres d'aquesta comunitat educativa, i especialment de l'alumnat, s'aplicaran les següents mesures organitzatives (opcional):

1.

2.

3.

4.

Aquestes mesures s'aplicaran des del dia ____ de _____ i es mantindran fins a la finalització de les causes que les provoquen, segons l'evolució de les condicions climatològiques, de la qual cosa s'informarà oportunament.

L'horari general del centre es manté sense alteració i l'alumnat podrà romandre-hi, atesos pel professorat, fins a la finalització de la jornada lectiva a les hores habituals.

Els serveis complementaris (si s'escau) d'acollida matinal, menjador escolar i transport escolar no es modifiquen, i es mantenen els horaris habituals i les condicions de prestació dels serveis.

En aquestes circumstàncies, es recomana per a l'alumnat l'ús de roba ampla, còmoda, de colors clars i de teixits naturals, així com l'ús de productes de protecció solar i, si s'escau, de protecció per al cap. Així mateix, es recomana adequar la quantitat i el contingut de l'esmorzar a les condicions d'altres temperatures previstes.

Qualsevol aclariment complementari podrà ser proporcionat pel tutor o tutora del vostre fill o filla.

A _____, a ____ de _____ de _____

Signat: El director / La directora del centre

Annex 3. Comunicat a les famílies de l'alumnat

Finalització del pla d'organització de centre davant altes temperatures

Es comunica a les famílies de l'alumnat que un cop el Servei Meteorològic de Catalunya ha donat per finalitzat l'episodi de calor iniciat XXXXXXX (data), al centre educatiu donem per finalitzades les mesures organitzatives establertes en el pla d'organització de centre davant altes temperatures (POCAT).

A _____, a _____ de _____ de _____

Signat: El director / La directora del centre

Annex 4. Actuacions en cas de primers auxilis per efectes de la calor

S'alertarà als serveis d'emergència trucant al 112 i mentre esperem que arribin, aplicarem les següents actuacions generals de primers auxilis:

Efectes	Causes	Síntomes	Primers auxilis
Erupcions cutànies	Pell mullada a causa d'excessiva sudoració o humitat ambiental.	Erupció vermella desigual a la pell. Pot infectar-se. Picors intenses. Molèsties que impedeixen o dificulten treballar i descansar bé.	Netejar la pell i assecar-la. Canviar la roba humida per un d'eixuta.
Deshidratació	Pèrdua excessiva d'aigua pel fet que se sua molt i no es restableix l'aigua perduda.	Set, boca i mucoses seques, fatiga, atordiment, taquicàrdia, pell seca i encartonada, miccions menys freqüents i de menor volum, orina concentrada i fosca.	Portar l'afectat/ada a un lloc fresc i estirar-lo amb les cames aixecades. Afluixar-li o treure-li la roba i refrescar-lo, ruixant-lo amb aigua i ventant-lo. Donar-li aigua freda amb sals o una beguda isotònica fresca.
Rampes	Pèrdua excessiva de sals pel fet que se sua molt. Beure grans quantitats d'aigua sense que s'ingereixen sals per reposar les pèrdues amb la suor.	Contractures doloroses, breus i intermitents que afecten els grups musculars més usats que apareixen en l'última part de l'exercici o, fins i tot, diverses hores després d'acabar-lo. No van acompanyades de febre.	Descansar en un lloc fresc. Beure aigua amb sals o begudes isotòniques. Fer exercicis suaus d'estiraments i fregar el múscul afectat. No fer activitat física fins que hagin passat hores després que hagin marxat les rampes. Trucar al metge si no desapareixen en 1 hora.
Esgotament per calor	En condicions d'estrès tèrmic per la calor: esforç continuat sense descansar o perdre calor sense restablir l'aigua i les sals perdudes amb la suor. Pot desembocar en un	Apareixen sovint al llarg de diversos dies, debilitat, nàusees, vòmits, cefalees, marejos, rampes i, en menor freqüència, ansietat, irritabilitat, sensació de desmai i fins i tot síncope.	Portar l'afectat/ada a un lloc fresc i tombar-lo amb les cames aixecades. Afluixar-li o treure-li la roba i refrescar-lo ruixant-lo amb aigua i ventant-lo. Donar-li aigua freda amb sals o una

	cop de calor.	Pell pàl·lida i suada (enganxosa) amb temperatura normal o elevada.	beguda isotònica fresca.
Síncope per la calor	En estar dempeus i immòbil durant molt de temps en un lloc calorós, no arriba suficient sang al cervell.	Desmai, visió borrosa, mareig, debilitat, pols dèbil.	Mantenir la persona estirada amb les cames aixecades en un lloc fresc.
Cop de calor	En condicions d'estrès tèrmic per calor: treball continuat del personal treballador no aclimatat, mala forma física, susceptibilitat individual, malaltia cardiovascular crònica, ingesta de certs medicaments, obesitat, ingesta d'alcohol, deshidratació, esgotament per la calor, etc. Pot aparèixer de manera brusca i sense símptomes previs. Fallada del sistema de termoregulació fisiològica. Elevada temperatura central i danys en el sistema nerviós central, ronyons, fetge, etc.	Taquicàrdia, respiració ràpida i feble, tensió arterial elevada o baixa, disminució de la sudoració, irritabilitat, confusió i desmai. Alteracions del nivell de consciència. Febre (39,5-40 °C). Pell calenta i seca, amb cessament de la sudoració. ÉS UNA EMERGÈNCIA MÈDICA!	Ràpidament allunyar l'afectat/ada de la calor, començar a refrescar-lo i trucar urgentment al 112. Tombar-lo en un lloc fresc. Afluixar-li o treure-li la roba i embolcallar-lo en una manta o tela xopa d'aigua i ventar-lo, o introduir-lo en una banyera d'aigua freda o similar.